

Täysistunto

Torstai 5.9.2024 klo 16.01—20.28

12. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 77/2024 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia, ja jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Keskustelu alkaa. Ministeri Rydman, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.06 Elinkeinoministeri Wille Rydman (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä käsittelyssämme on tosiaan hallituksen esitys laiksi koskien EU:n vihreitä joukkolainoja. Hallituksen esityksen tarkoituksena on muuttaa kansallista lainsäädäntöä EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen voimaantulon johdosta. Kyseisellä EU-asetuksella perustetaan liikkeeseenlaskijoille ja arvopaperistamisen alullepanijoille vapaaehtoiseen käyttöön eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen standardi, niin kutsuttu EuGB-joukkolainastandardi, sekä raportointimallipohjat, joita muiden vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlaskijat voivat halutessaan käyttää.

EU:n vihreitä joukkolainoja koskeva asetusta on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. EU-asetuksessa jäsenvaltiot velvoitetaan kansallisesti säätämään asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomaisesta ja sen toimivaltuuksista. Tavoitteena on varmistaa EU-asetuksen säännösten tehokas valvonta.

Hallituksen esityksen kaikki lakimuutokset koskevat Finanssivalvontaa tai sen toimivaltuuksia. Muutoksia ehdotetaan tehtäväksi Finanssivalvonnasta annettuun lakiin, arvopaperimarkkinalakiin sekä kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin. Ehdotettujen lakimuutosten myötä Finanssivalvonnasta tulisi EU-asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen ja se saisi EU-asetuksen mukaiset toimi- ja valvontavaltuudet.

Kansallisen lainsäädännön muutokset ehdotetaan tehtäväksi yhdenmukaisesti EU-asetuksen kanssa. Hallituksen esityksessä ei ehdoteta poikkeuksia EU-asetuksen asettamiin toimivaltaisen viranomaisen toimivaltuuksiin. Hallituksen esityksellä ei ole suoria tai muita merkityksellisiä vaikutuksia muihin kuin Finanssivalvontaan ja EU-asetuksessa tarkoitettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskijoihin ja arvopaperistamisen alullepanijoihin.

Esityksen yritysvaikutukset ovat riippuvaisia siitä, alkavatko liikkeeseenlaskijat käyttää EU-asetuksen mukaisia vapaaehtoisia joukkolainakehikkoja. Kehikkojen käytön perus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2024 vp

tuessa vapaaehtoisuuteen on lopulta yrityksen itsensä valinta, näkeekö se vapaaehtoisen kehikon tuovan sille arvoa.

Suomessa vihreitä joukkolainoja tai kestävyys- tai kestävyyteen sidottuja joukkolainoja on vuoden 2020 jälkeen laskettu liikkeeseen reilut 60 kappaletta ja noin 22 miljardin euron arvosta. Voidaan arvioida, että EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen mukaisia kehikkoja hyödynnettäisiin ensimmäisinä vuosina vuosittain noin nollasta kymmeneen joukkolainassa Suomessa. Finanssivalvonnan on varauduttava valvomaan asetuksessa tarkoitettuja liikkeeseenlaskijoita ja alullepanijoita.

Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 21. päivä joulukuuta kuluvaan vuoteen, jolloin EU:n vihreitä joukkolainoja koskevaa asetusta aletaan pääosin soveltaa.

Arvoisa puhemies! Toivon esityksen saavan myönteisen vastaanoton eduskunnalta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset ministerille. — Ja sitten edustaja Hoskonen.

17.09 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä näemme taas yhden esimerkin, että miten Euroopan unioni ottaa valtaa, kansallista päätösvaltaa, itselleen välittämättä siitä, miten maassa asiat ovat tai miten maassa itse asiassa halutaan tehdä. Tämä on sellaista suomalaisten ihmisten päätösvallan pois viemistä, jollaiseksi näiden joukkolainojen kanssa pelaaminen aina käytännössä on osoittautunut, ainakin tähän asti. Toivottavasti nyt olen väärässä.

Mutta kysyn kuitenkin varmuudeksi vastuuministeriltä: Miten tämä menee nyt, kuka nämä lainat takaa? Käykö tässä nyt taas kerran niin, että meidän piikkiimme otetaan kymmeniä miljardeja velkaa ja käy niin kuin elvytyspaketissa, että saatiin muutama vaivainen sata miljoonaa sieltä rahaa ja todellinen vastuu on 12 miljardia?

Jos yhtään lohduttaa, arvoisat nuoret kuulijat, niin sen lainan takaisinmaksu loppuu vuonna 2058. Että kannattaa muistaa, että pitää olla ahkera ja innokas veronmaksaja, ennen kuin nämä yhteiset velat on maksettu. Niin että tuleeko tästä yhteistä velkaa, ja kuka sen takaa?

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Valkonen.

17.10 Ville Valkonen kok: Arvoisa puhemies! Heti kommentoin edustaja Hoskonen huolta aiheesta: näiden liikkeellelasku on täysin vapaaehtoista, ja mitään rahoituslaitosta ei tietenkään pakoteta vihreitä joukkolainoja liikkeelle laskemaan.

Puhtaan siirtymän urakka on varmaan meidän aikakautemme suurimpia teollisen mitta-kaavan mullistuksia, joka koskettaa valtaosaa meidän taloudestamme, kun me joudumme uusimaan niin ison osan sekä perusinfraa että tuotannollista infraa kestäväälle tolalle, jotta maapallo pystyy ihmiskunnan kanssa elämään. Ja rahoitusmarkkinat ovat niin keskeinen osa koko talousjärjestelmää, että millään tämä urakka ei onnistu, mikäli rahoitusmarkkinoita ei ole asetettu samaan suuntaan tämän valtavan uudelleen teollistumisen aallon kanssa. Tämä asetetus on hyvä esimerkki siitä, että luodaan kehikkoa sille, että rahoitusmarkkinat urakassa pystyvät olemaan mukana.

Suomessa on tällä hetkellä käynnissä kiinnostava finanssialan kasvustrategian valmistelu, joka kuuluu, ministeri Rydman, teidän alaisuuteenne, ja mielelläni kuulisin siitä työstä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 80/2024 vp

muutaman ajatuksen ja onko siinä otettu puhtaan siirtymän rahoitusmahdollisuudet huomioon. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Haluaako ministeri kommentoida? — Olkaa hyvä.

17.12 Elinkeinoministeri Wille Rydman: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hoskosen huoli eurooppalaisesta yhteisvelasta on erittäin perusteltu. Edustaja Hoskonen on aikanaan sitä ansiokkaasti tässä salissa vastustanut, ja olen ollut siitä hyvin paljon edustajan kanssa samaa mieltä. Tämä uhka eurooppalaisista taloudellisista yhteisvastuista on alati kasvava, ja meidän täytyy tietysti yhdessä kansallisesti näitä asioita vastaan kamppailla.

Edustaja Valkonen on aivan oikeassa siinä, että tämä lakiesitys, joka nyt on käsittelyssä, ei liity tähän tematiikkaan, vaan tämä liittyy nimenomaisesti yhteiseurooppalaisiin standardeihin, mitä tämmöisille joukkolainoille asetetaan. Ja on nähtävissä, että tällä voi olla myönteisiäkin vaikutuksia siinä mielessä, että kun on olemassa yhteinen eurooppalainen vihreiden joukkolainojen standardi, niin sillä ehkä pystytään myöskin paremmin sääntelemään sitä, ettei sijoittajille markkinoida ympäristöystävällisenä jotakin sellaista tuotetta, joka ei oikeastaan sitä ole, vaan että tämä on myöskin yhteiseurooppalaisesti standardoitu. Sillä voi olla siis myöskin sijoittajan kuluttajansuojaa parantava vaikutus.

Ja edustaja Valkonen on täysin oikeassa siinä, että tällaisen standardin käyttöönotto on nimenomaisesti vapaaehtoista. Näemme sitten näiden lainojen liikkeeseenlaskijoiden käyttäytymisestä, katsovatko he tällaisen käyttöönoton itselleen sitten kannattavaksi toiminnaksi vai eivät, mutta tämä asetus ei siihen suinkaan velvoita. Arviomme on se, että välttämättä näitä ei Suomessa kovin paljon muutenkaan käyttöön otettaisi.

Edustaja Valkonen otti esille myöskin finanssialan kasvustrategian, jota tosiaan valmistellaan valtiovarainministeriössä. Omaan salkkuuni kuuluu rahoitusmarkkinaosasto valtiovarainministeriön puolelta, ja sitä kautta tämäkin esitys täällä salissa on, samoin kuin finanssialan kasvustrategian valmistelu. Siinä meidän peruslähtökohtamme itse asiassa on se, että tämän finanssialan kasvustrategian nimen ei pitä antaa hämätä. Tarkoitus ei ole luoda strategiaa nimenomaisesti finanssialan paisuttamiseksi suhteessa reaalitalouteen, vaan ajatuksemme on ennen kaikkea se, että luomme sellaisen strategian, jossa finanssiala pystyisi mahdollisimman hyvin myöskin ruokkimaan reaalitalouden kasvua Suomessa. Tämä on se meidän peruslähestymistapamme, ja siinä totta kai otamme huomioon myöskin kaikki ne puhtaaseen siirtymään liittyvät investointimahdollisuudet, joita Suomessa on, ja sitä puolta toki pyrimme helpottamaan myöskin laaja-alaisemman teollisuuspolitiikkamme kautta, jota hallitus ajaa monella eri rintamalla eteenpäin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.